

33. Revisiovirasto

Yleistä

Vuosi 1974 oli revisioviraston 63. toimintavuosi, jolle oli leimaa antavana kiristynyt taloudellinen tilanne. Edellisen vuoden lopulla tapahtunut energiahintojen nousu heijastui kertomusvuoden aikana muihin raaka-aine- ja valmistehintoihin aiheuttaen voimakkaan inflaatiokehityksen. Tukkuhinta-indeksi nousi vuoden aikana 20.4 % ja elinkustannusindeksi 16.8 %.

Taloudellinen tilanne

Revisioviraston johtosääntö, jonka kaupunginvaltuusto vahvisti 10.10.1956 ja jota on osittain muutettu 15.3.1961 ja 18.4.1962, ei enää vastaa nykyisiä olosuhteita tarkastustoimen alalla. Tämän johdosta kaupunginrevisori päätti 14.6. asettaa toimikunnan uudistamaan viraston johtosääntöä ja nimesi puheenjohtajaksi apul.kaup.reviisori Lassi Lappalaisen sekä jäseniksi revisori Sirkka Keskitalon, apul.reviisori Sirkka Kuitusen ja laskentatarkk. Terttu Tulennon sekä sihteeriksi vs. kustannustutkija Urpo Sallaksen. Toimikunta laati ehdotuksen uudeksi johtosäännöksi ja esitys ehti henkilökunnan luettavaksi ja tarkastettavaksi vielä kertomusvuoden aikana, mutta lopulliseen muotoonsa se valmistuu v. 1975.

Johtosääntöön uudistaminen

Henkilökunta

Muutokset

Revisiovirastoon nimitettiin kertomusvuonna yksi laskentatarakaaja sekä viransijaisiksi ap.reviisori, laskentatarakaaja ja toimistoapulainen. Palveluksesta erosi kolme laskentatarakaajaa ja vs. tstoapulainen.

Koulutus

Uuden henkilökunnan työhönperehdyttämistä varten laadittiin virastossa henkilökuntaopas »Terve-tuloa revisiovirastoon». Oppaassa annetaan tietoja Helsingin kaupungin hallinnosta, revisioviraston organisaatiosta, vuosilomista, sairauslomista, eläkkeistä, koulutuksesta ym.

Henkilökuntaopas

Kaupunginkanslian järjestämille virastopäälliköiden neuvottelupäiville osallistui kaksi henkilöä, henkilöasiainkeskuksen 6 kurssiin oli osanottajia 8, väestönsuojelukeskuksen ensiapukurssin suoritti yksi henkilö ja muissa virastojen, yritysten tai järjestöjen koulutusluonteisissa tilaisuuksissa oli osanottajia kaikkiaan 28.

Koulutus-tilaisuudet

Edellä mainittuihin kurseihin ym. käytettiin yhteensä 106 työpäivää.

Virastoon tilattiin muutamia koti- ja ulkomaisia ammattilehtiä, joista viraston tarkastava henkilökunta voi seurata revisioalan kehitystä. Yli kaksi vuotta vanhat aikakauslehdet luovutettiin Kauppa-korkeakoulun kirjastolle.

Lehtitilaukset

Organisaatio

Tarkastusryhmät

Revisioviraston tarkastava henkilökunta jaettiin kuuteen tarkastusryhmään, joista ensimmäistä johti apulaiskaupunginrevisori ja muita revisorit. Tarkastustehtävien suorittamisessa revisoreja avustivat apulaisrevisorit ja tarpeellinen määrä laskentatarkkajia. Ryhmien toiminta-alueet jakautuivat seuraavasti:

I tarkastusryhmä: Yleishallinto lukuunottamatta palkkalautakuntaa, kaavoitus, metrotoimisto, hankintakeskus, tietokeskus, tilastotoimisto, rahoitusmenot ja -tulot.

II tarkastusryhmä: Järjestystoimi, lasten päivähoitotoimi ja sivistystoimi.

III tarkastusryhmä: Palkkalautakunta, terveydenhuolto ja sosiaalitoimi lukuunottamatta lasten päivähoitotoimintaa.

IV tarkastusryhmä: Yleiset työt ja kiinteistöt.

V tarkastusryhmä: Satamalaitos, liikennelaitos, teurastamolaitos, elintarvikekeskus ja keskuspesula.

VI tarkastusryhmä: Sähkölaitos, vesilaitos, kaasulaitos ja puutavarakeskus.

Jokaiselle tarkastusryhmälle kuului myös pääomamenojen ja -tulojen tarkastus siltä osin kuin määrärahojen käyttö ja tulojen perintä oli uskottu tarkastusalueen elimille.

Toimitilat

Revisioviraston johtosäännön 15 §:n mukaan on tarkastustehtävät, mikäli mahdollista, suoritettava sen laitoksen huoneistossa, missä tarkastuksen alainen aineisto säilytetään. Tämän vuoksi on virastolla pysyvät toimitilat rahatoimistossa, sairaalavirastossa, rakennusvirastossa, sähkölaitoksella, vesilaitoksella ja liikennelaitoksella.

Toiminta

Työn ohjaus ja suunnittelu

Kaupunginrevisorin johdolla pidettiin kertomusvuoden aikana 10 kokousta, joissa käsiteltiin revisiotoiminnassa esiintyneitä periaatekysymyksiä, erikoistapauksia, tarkastusmenetelmiä ja tarkastustyön suunnittelua.

Revisorit ja apulaisrevisorit kävivät kaupunginrevisorin luona 49 kertaa esittelemässä ryhmänsä työskentelyä ja sen lisäksi neuvottelemassa erilaisista esiintulleista kysymyksistä ja menetelmistä päivittäin.

Kaupunginrevisori antoi henkilökunnalle 26 sisäistä kirjallista tiedotusta, jotka sisälsivät kurssitoimintaa, työselostuksia, tarkastusryhmien esittelyaikoja, revisorien kokouksia ja henkilökuntaa yleisesti koskevia tiedoituksia. Kaupunginrevisorin päätösluettelon pykälä oli 64.

Revisioviraston henkilökunta antoi opastusta virastoissa ja laitoksissa kirjanpitoa, tilitystä, varain-

hoitoa ja sisäistä kontrollia koskeissa kysymyksissä. Tämä tehtävä oli erittäin tärkeä revisioviraston toiminnassa.

Kirjallisten tarkastushavaintojen käsittely

Johtosäännön edellyttämät kirjalliset raportit johtivat kertomusvuonna seuraaviin toimenpiteisiin:

Reviisorien antamia asiakirjoja	Yht. kpl	Neuvotellen selvitetty	Lähetetty ao. tiedoksi ja toimenpiteitä varten	Pyydetty lausuntoa saatu	ei saatu
— kirjelmiä ja muistioita	92	39	30	22	1
— erilaisia selvityksiä	2	2	—	—	—
Yhteensä	94	41	30	22	1
V. 1973	81	55	19	7	—

Revisiovirastoon saapui kertomusvuonna erilaisia asiakirjoja 24 535 (ed. v. 24 627) kpl.

Saapuvien ja lähtevien kirjelmien diaariin merkittiin vuoden aikana 900 (910) ja sisäisien diaariin 172 (175) asiakirjaa.

Seurattavat asiakirjat

Revisiovirastoon tuli kertomusvuonna ja (ed. vuonna) tarkastettavista virastoista, laitoksista, lauta- ja toimikunnista ym. esityslistoja ja pöytäkirjoja sekä muita asiakirjoja seuraavat määrät:

	v. 1973	v. 1974	muutos 1973—74 %
— esityslistojen sivuja	54 357	51 528	— 5.2
— pöytäkirjojen pykäläiä	53 341	50 244	— 5.8
— päätösluetteloiden pykäläiä	9 882	13 284	+34.4

Suoritettuja tarkastustehtäviä

Viraston toimesta tarkastettiin kertomusvuonna:

- kaupungin tilinpäätös sekä kaupungin kassa- ja tilivirastoissa tehdyt tilinpäätökset v:ltä 1973 sekä v. 1974 tilien avaus
- kaikkien virastojen ja laitosten meno- ja tulotositteita tarkastettiin eri tarkoituksiin sovelletuin tilastollisin otantamenetelmin. Koko kaupungin puitteissa käsiteltiin 1 860 933 (ed. v. 1 887 746) tositetta. Supistuminen aiheutui lähinnä siitä, että rahatoimiston huoltokassaosaston tositteiden määrä oli 63 465 eli 28.2 % pienempi kuin edellisenä vuonna
- tulojen kanto ja tilitys
- valtionapujen tarkastus
- kiinteä ja irtain omaisuus
- sitoumukset, vakuudet, antolainat ja muut saatavat

*Johtosään-
nön mukai-
set tehtä-
vät*

- pankkitilit ja kassat.

Tarkastettujen kassojen lukumäärä oli 834 (ed. v. 787). Kassoissa säilytettävien varojen enimmäismääriä jouduttiin inflaation vuoksi korottamaan n. 50—100 %.

Rahatoimiston tili-ilmoitusten mukaan oli tilivirastojen kassoissa kertomusvuoden aikana keskim. kuukaudessa rahaa 323 545 mk ja alitilittäjien ennakkokassoissa 913 093 mk.

Virastolta pyydytetyt lausunnot

Kertomusvuonna (ja ed. v.) pyydettiin revisiovirastolta kirjallisia lausuntoja, jotka koskivat erilaisia asioita seuraavasti:

	1973	1974
	kpl	kpl
— talousarviota, kassojen suuruutta, varojen arvostusta, lainoja, avustuksia ym.	27	33
— tilinpitoa	4	—
— poistoja ja myyntejä	88	90
— omaisuuden turvaamista	—	4
— sisäistä kontrollia	1	1
— perintää ja maksuja	10	10
— hankintaa ja varastohallintoa	7	5
— sisäistä hallintoa	4	22
— kuntalaisten kanteluja	—	1
— kaupungin ja valtion välisiä kustannusten jakoa koskevia tilityksiä	84	76
yhteensä	225	242

Tarkastus- ja tutustumiskäynnit

Kaupunginrevisori suoritti joko vuositilintarkastajien tai revisorien kanssa tarkastus- ja tutustumiskäyntejä eri virastoihin ja laitoksiin sekä osallistui erilaisiin kaupungin raha-asioita koskeviin selvityksiin ja tutkimuksiin.

Viraston tekemät tärkeimmät muistiot

Kertomusvuoden aikana virastossa tehdyt tärkeimmät tarkastukset, selvitykset ja tutkimukset koskivat mm. seuraavia asioita:

Yleistä

- palkat: normaalipalkoista poikkeavat asiat
- laitosten tietojärjestelmien dokumentoinnille tilintarkastuksen kannalta asetettavien vähimmäisvaatimusten laatiminen
- v. 1974 määrärahoilla tilisäännön ja talousarvion periaatteiden vastaisesti maksetut vuoden 1973 menot
- virastojen ja laitosten kuljettajallisten henkilöautojen käytön keskittäminen

- irtaimistoluetteloinnin kehittäminen
- tilastojen laadinta ja hyväksikäyttö eräissä virastoissa ja laitoksissa
- luontoissuoritussäännön mukaiset vastikkeet
- vartiointisopimukset
- yritysten tai järjestöjen kustantamat virkamatkat
- valtionapuhakemusten aiheuttamat kustannukset virastoissa ja laitoksissa.

Yleishallinto

- kaupunginkanslian autojen ajokirjat
- kunnallisen alkoholitarkastajan apulaisen ravintolatarkastusmenot
- rahatoimiston holvikassan laina-asiakirjat ja eräät arvopaperit
- rahatoimiston Maunulan Pienasunnot Oy:n puolesta suorittamat maksut
- v. 1973 lunastetut ja mitätöidyt obligaatiokuponit
- kassanhoitajille erhelaskujen vuoksi vuonna 1973 aiheutuneiden vahinkojen korvaaminen
- Engel-julkaisun painatuskulut ja myyntitulot
- palkkalautakunnan toimiston myöntämät hautausavustukset
- palkkalautakunnan osalta kaupungin varoilla tilattavat lehdet
- koiraverojäämät ja koiraveron valvonta
- äyrimäärien virhearviointi
- kaupungin omistamista kiinteistöyhtiöistä perityt osinkotulot.

Järjestystoimi

- poliisilaitoksen v. 1973 tilitys
- palolaitoksen laskutus ja tulonkanto, eräiden menojen virheellinen kirjaaminen v. 1973 sekä virka- ja päivystyspuhelimista perityt vastikkeet
- väestönsuojelukeskukseen perimät vuokrat.

Terveydenhuolto

- terveyslautakunnan kaupungin varoilla tilaamat lehdet
- terveydenhoitoviraston menettely vuosilomakorvauksen maksamisessa palvelussuhdelajin muuttuessa
- terveysolojen valvontaosaston laivakatsastuksen hoito
- liikennelaitoksen lippujen luovuttaminen viranhaltijoille ja toimihenkilöille virkatehtäviä varten
- v. 1973 rotanmyrkkysyöttien käteismyynti
- terveydellisten tutkimusten laboratorion tarkastustodistukset sekä tulojen kanto
- sairaalain käteisvarojen tarve, kamreerin sekä talouspäälliköiden käteiskassojen tarkastusvelvollisuus
- vähäisten ja epävarmojen saatavien poistomenettely ilman ulosottoon lähettämistä
- v. 1973 käyttötalousmenojen valtionosuuksien tilitykset sekä aikaisempien vuosien suoritukset
- perushakinta- ja korjausmenojen valtionosuustilitykset ja suoritukset.

Kaavoitus ja yleiset työt

- rakennusviraston autonkuljettajien ylitöitä
- yleiskustannuslisan määräämiseksi tehdyt laskelmat rakennusvirastossa
- Va-Ho Oy:n toiminta ja kirjanpito
- rakennusviraston saatavien perimisjärjestelmä
- henkilöautojen käyttötarve rakennusvirastossa
- toiminnan kannattavuus konevarikon katetuottolaskelmien perusteella
- moottoriajoneuvokorjaamon töiden laskutuksen kestoaika
- Esplanadin Kappelin kustannusarvioitten muutokset
- Finlandia-talon lisärakennuksen ja Lauttasaaren hoito-osaston kustannukset.

- Mellunmäen lastentarhan urakkasopimus
- terveydenhoitoviraston desinfiomislaitoksen saunan muutustyöt
- Martinlaakson radan siltarakennustöiden, Kivihaan sillan ja Nurmijärventien rakennuskustannukset.

Kiinteistöt

- asuntotontin vuokraaminen Munkkiniemestä
- Kiinteistö Kuortaneenkatu 5:n hankinta, peruskorjaussuunnitelmat ja tuleva käyttö
- erikoistarkoituksiin myydyt tontit
- henkilöauton hankkiminen pysäköinninvalvontatoimiston käyttöön
- siirtolapuutarhojen vuokrat
- talo-osaston tappiolliset käteisvuokrafohdeet ja urakat
- työpaikkaterveydenhuollon tilitykset vuodelta 1973
- sairaaloiden hoitopaikkojen lukumäärän kehitys v. 1968—1973
- sydänambulanssitoiminnan aiheuttama virkojen lisäys sekä v. 1973 välittömät menot sairaaloissa
- eräiden kojeiden hankinta, käyttö ja lainaaminen Laakson ja Marian sairaaloiden laboratoriossa
- liinavaatepoistot kaikissa sairaaloissa
- sairaalamaksujäämien perintä ja poistot
- Kivelä—Hesperian sairaaloiden leipomotuotteiden myyntitulot sekä Ruokapalvelun laskutus
- Nikkilän sairaalan eräiden osastojen liinavaatevarastot sekä potilaiden arvo-omaisuuden kirjanpito ja säilytys.

Sosiaalitoimi

- lasten päivähoitotoimiston leikkikenttätoiminta
- lastensuojeluviraston osalta yhdistyksille ja säätiöille myönnettyjen avustusten käyttöä koskevat valvontakertomukset
- eräiden yksityisten lastensuojelulaitosten hoitomaksujen korotusesitys ja lisämäärärahan tarve
- lastensuojeluviraston väestöasiaintoimiston lapsilisäsystemin kontrollit sekä nuorten työkodin työaineiden varastokirjanpidon järjestäminen
- Hoitokoti Teinilän vajaakäyttö
- yksityisille lastenhoitoyhdistyksille myönnettyjen lainojen lainaehdojen noudattaminen sekä lainaehdoissa varattujen hoitopaikkojen käyttö
- lastensuojeluviraston ja huoltoviraston aterialipputilitykset
- kasvatusneuvolajaooston osalta kaupungin varoilla tilattavat lehdet
- Koskelan sairaskodin huoltolaitosten potilaslaskutukseen ja maksun perintään liittyvien tehtävien helpottaminen.

Sivistystoimi

- suomenkielisten kansakoulujen v. 1973 vaateavustukset
- Kampin ammattikoulun tulonkanto ja tilitykset rahatoimistoon
- suomenkielisen ja ruotsinkielisen työväenopiston jäsen- ja opintomaksut
- ruotsinkielisen työväenopiston oppilasyhdistys Kamratförbundetin kirjanpito ja tilinpäätös
- oppi- ja koulukirjastokirjojen v. 1973 hankkimiskustannukset ja saadut alennukset
- kaupunginorkesterin perimät taksat ja konserttimatkasta Linziin aiheutuneet kustannukset
- Finlandia-talon perimät vuokrat sekä talon laskutus ulkoasiainministeriölle ETYK:in johdosta
- urheilu- ja ulkoiluvirasto: virka- ja päivystyspuhelimista perityt vastikkeet, tarkastuskäynnit Pirttimäen, Luukkaan ja Salmi ulkoilualueille, Kotiluotoon, Vasikkasaareen ja Pihlajasaareen, Luukkaan ulkoilualueen kahvilahuoneiston vuokraus, eläinaiheisen kirjallisuuden esittelypaikan saaminen Korkeasaareen ja Korkeasaaren kehittäminen
- vesilaitos: autonkuljettajien ylityöt, laitoksella asuvien pyykkitupa- ja mankelimaksut ja ATK-kustannukset vesilaskutuksen ja palkkojen osalta

- kaasulaitos: korjausten laskutusasiat ja opetuskeittiön kustannukset
- Naurissalmen ja Korkeasaaren siltojen rakennuskustannukset
- liikennelaitos: avoinna olevat virat, raitiovaunujen vaurioiden korvaaminen vakuutusrahastosta, kaupunkilinja-auton korien hinnankorotusperusteet, lipunmyyntitulojen perusteella suoritettu sekä liikennelaitoksen linjakohtaisesti suorittama matkustajamäärien laskenta, ulkopuolisten lipunmyyntipaikkojen lipputulot ja jakelukustannukset, eläkeanomukset ja liikennehenkilökunnan eläkejakautuma, yksityisille liikenteenharjoittajille suoritettut ajokilometrit ja maksetut korvaukset kuukausiraporttien perusteella, linjavuorojen määrä ja jakaantuminen ruuhka- ja normaaliaikoina, matkalippujen luottomyynnin laskutus, uuden toimistotietokoneen hankinta, nivelraitiovaunuhankintojen ulkomaisten tarvikkeiden hinnankorotuslaskut, liikemerkin suunnittelu ja sen käyttö, 30-päivän- ja vuosilippujen myynnin tarkistus, materiaalilaskenta perustietorekisterin liikkumattomien varastotarvikkeiden osalta
- tietokeskus: suoritteiden laskutus ja materiaali- ja kustannuslaskennan ohjelmakäsikirjat.

Tarkastushavainnot

Virastoissa ja laitoksissa tarkastettiin kertomusvuoden aikana mm. seuraavia kohteita, joista esitettiin tarkastushavainnot:

- luontoisetusäännön mukaisten vastikkeiden periminen
- maksujen ja taksojen tarkistus
- liikennelaitoksen lippujen luovuttaminen viranhaltijoille ja toimihenkilöille virkatehtäviä varten
- palolaitoksen laskut
- terveydenhoidon ed. v. valtionapujen tarkastus v. 1974
- laivakatsastuksen hoito terveydenhoitoviraston terveysolojen valvontaosastolla
- terveydellisten tutkimusten laboratorion 90-vuotispäivän juhlistaminen
- kaupungille varattujen hoitopaikkojen käyttö yksityisissä lastenkodeissa
- työväenopiston opistolayhdistysten avustukset ja niiden tarkastaminen
- alkoholilain 98 §:n mukainen valtionavustus
- rakennusviraston ATK:lla hoidettujen laskentajärjestelmien dokumentoinnin tarkastus
- liikennelaitoksen menojen kattaminen toiminnallisilla tuloilla ja lippujen hinta
- tietokeskuksen systeemyösoaston ohjelmakäsikirjojen tarkastus.

Talous

Viraston menot olivat kertomusvuonna 1.8 (ed. v. 1.6) mmm eli 16.2 % suuremmat kuin edellisellä vuonna.

Kaupungin käyttömenot olivat kertomusvuonna 2 238.5 (1 803.9) mmm eli 24.1 % enemmän kuin v. 1973. Kokonaismenot 2 843.5 (2 307.2) mmm osoittivat vastaavasti 23.2 %:n lisäystä.

Revisioviraston menot olivat 0.082 (ed. v. 0.087) % kaupungin käyttömenoista.